

...Дехқон таъбири билан айтганда, бундан буён
ғузани "темир" пиширади. Мавжуд 2 мингдан
зиёд культиватордан унумли фойдаланиш
орқали бунга эришиш мумкин. Шу боис
фермерлар механизаторларнинг янада самарали
ишлашлари учун бор имкониятларни яратиб
беришмоқда.

Мазкур ўқув даргоҳида педагогика
йўналишида номи чиққан кўплаб фан
заҳматкашлари фаолият олиб боришади.
Ўқув йили давомида бу ерда Қорақалпоғистон
Республикасидаги умумтаълим мактабларида
сабоқ бераётган 8 мингга яқин ўқитувчилар
ўз малакасини оширади.

...Бинони барпо этишда ўша даврда
Европада урф бўлган меъморий услуб
ва ечимлардан ҳам фойдаланилган.
Шунга қарамай, миллий
меъморчилигимиз анъаналари
мадрасанинг архитектуравий
ечимларида устуворлик касб этган.

Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

ISSN 2010-7021

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

2009 YIL 19 IYUN, JUMA, 74 (7535) - son

1974 yil 1 yanvardan chiqqan boshlagan
Bahosi kelishilgan narxda.

Бир қишлоқда қирқ касаначи

Юртимизда Президентимиз ташаббуси билан касаначилик ҳаракати ривожлана бошлагач, қишлоқларимиздаги минглаб оилалар турмушига файз-барокат кирди. Уй бекалари томонидан ишлаб чиқарилаётган касаначилик маҳсулотлари эвазига оила бюджети мустаҳкамланишидан ташқари, ёш қиз-йигитлар миллий хунармандчилик сирларини ўрганишмоқда.

СУРАТДА: Сурхондарё вилояти Музработ туманидаги Музработ қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Хайитгул Баходирова ҳудуддаги касаначилар ишлаб чиқарган маҳсулотлар намунаси билан пойтахтда ўтказилган кўргазмада иштирок этди. Бугунги кунда қишлоқда 40 нафар касаначи фаолият юритмоқда.

Р.ГАЛИЕВ олган суратлар.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 18 июнь кунин Оқсаройда Халқаро валюта жамғармасининг (ХВЖ) формолиш берувчи директори Доминик Стросс-Канни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари ушбу таъриф мазкур халқаро молия муассасаси билан ҳамкорлиқнинг истиқболдаги устувор йўналишларини белгилаб олиш учун қулай имконият эканини таъкидлади.

Ўзбекистон 1992 йилда ХВЖга аъзо бўлган. 1993 йилдан мамлакатимизда ушбу халқаро молия муассасасининг ваколатхонаси фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йиллар давомида Ўзбекистон билан ХВЖ ўртасидаги ҳамкорлик банк қонуничилигини, статистик қайд ва ҳисобот тизимини, бюджет таснифотини такомиллаштириш, тўлов тизимини ривожлантириш каби соҳаларда, айниқса, фаол ривожланди. Ўзбекистон ХВЖ томонидан ажратилган кредитларни тўлаш бўйича барча мажбуриятларини бажарган.

Ушбу халқаро молия муассасаси Низомининг IV Моддасига мувофиқ, ҳар йили Ўзбекистонга ХВЖ миссияси таъриф буюриб, банк-молия тизимини ривожлантириш, пул-кредит сисъатини такомиллаштириш, макроиқтисодий барқарорлиқни мустаҳкамлаш сингари йўналишларда ҳам-

корлиқни кенгайтириш масалалари юзасидан музокара ўтказди. Хусусан, 2008 йил декабрь ойида Ўзбекистонга ХВЖнинг Яқин Шарқ ва Марказий Осиё мамлакатлари департаменти директорининг ўринбосари Сена Экен хоним раҳбарлигидаги миссия келиб кетди. Унинг вакиллари жаҳонда молиявий-иқтисодий инкироз ҳуқм сураётганига қарамай, Ўзбекистонда иқтисодий барқарорлик сақлаб қолинганини, ялпи ички маҳсулот ўсиши 9 фоизни ташкил этганини, ташқи савдода - ижобий сальдо, бюджетда - профитит кузатилаганини, валюта захиралари ҳажми ошишда давом этаётганини эътироф этди.

ХВЖ Ихрочи директорлар кенгаши ҳам мамлакатимиздаги юқори иқтисодий ўсиш сураятларини, макроиқтисодий барқарорлиқни изчил мустаҳкамлаб бораётганини, тузилмавий ўзгаришлар муваффақият билан амалга оширилаётганини инобатга олиб, Ўзбекистондаги иқтисодий ривожланишга юқори баҳо берди. Ушбу кенгаш мажлисида Ўзбекистонда иқтисодий ривожлантириш борасида қўйилаётган чора-тадбирлар мамлакат савдо ва тўлов балансида ижобий сальдонини барқарорлаштириш, олтин-валюта захирасини кўпайтириш имконини бераётгани қайд этилди. Юқори қўшимча қийматга эга бўлган маҳсулотлар салмоғи ортиб бораётгани тўғрисида экспортнинг ўсиш сураяти охири бормоқда.

ХВЖ экспертлари жаҳонда молиявий-иқтисодий инкироз ҳуқм сураётганига қарама-қарши, жорий йилда ҳам ижобий иқтисодий кўрсаткичларга эришиш учун Ўзбекистонда барча асослар борлигини таъкидлашмоқда.

Оқсаройдаги учрашувда Доминик Стросс-Канн глобал иқтисодий инкироз таъсирини камайтириш ва иқтисодий янада ривожлантириш борасида Халқаро валюта жамғармаси Ўзбекистон Республикаси билан ҳамкорлиқни кенгайтириб бораверишга тайёр эканини қайд этди. Самимий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан ХВЖ ўртасидаги муносабатлар доир масалалар юзасидан атрафчилик фикр алмашилди.

(ЎЗА)

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси кўмитасида

Фуқароларнинг мурожаатларига оид қонунчиликка бағишланди

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари кўмитасида "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонунчилик: миллий ва хорижий таъриб" мавзусида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Кўмита раиси А.Самиев бошқарган тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, сиёсий партиялар, ҳуқуқ-тартибот органлари, фуқаролик институтлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари, олимлар, экспертлар иштирок этди.

Анжуманда фуқаролар мурожаатларининг ҳуқуқий асослари жаҳонда кенгаётган молиявий-иқтисодий инкироз оқибатлари, унинг таъсирини Ўзбекистон шaroитида юмшатиш борасида республикаимизда амалга оширилаётган тадбирлар доирасида муҳокама қилинди.

Таъкидландики, мамлакатимизда жаҳон молиявий-иқтисодий инкирозининг таъсирини юмшатиш ва уни бартараф этиш учун етарли шарoитлар, мустаҳкам ҳуқуқий база мавжуд. Айни шу жаҳонда мулкдорлар, кичик бизнес субъектлари, тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, аҳолини иш билан таъминлаш, озиқ-овқат ва истеъмол товарларини наҳсларини сезиларли даражада пасайтиришга қаратилаётган эътибор низоҳатда муҳимдир. Мамлакатимизда фуқароларнинг мурожаатларига доир барча зарур қонун ҳужжатлари ишлаб чиқилиб, қабул қилинган. Шунинг билан бирга бугунги вазият ушбу қонунчиликни янада такомиллаштиришни тақозо этаётди.

Бахш ва мунозараларга бай бўлган анжуманда иштирокчилар шу каби масалалар юзасидан фикр ва тақлифларини билдирдилар. Тегшли вазифалар белгилаб олинди.

Анвар ҚУЛМУРОВО

► Пойтахтимизда инновацион иқтисодиётда ахборот оқимларини ташкил этиш борасидаги долзарб масалаларга бағишланган халқаро конференция бошланди. Унда илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасалари олимлари, тегишли вазирлик ва идоралар мутахассислари билан бир қаторда йиғирмага яқин хорижий давлатдан экспертлар иштирок этмоқда.

► Термиз шаҳрида яқка тартибда уй-жой қуриш ва реконструкция қилиш амалга оширишга руҳсатномаларни расмийлаштириш масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

► Фарғона шаҳрида "Нихол" мукофотида номзодлар кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди. Унда юздан зиёд иштирокчи мумтоз кўшиқчилик, эстрада, опера, рақс ва мусика ижрочилиги бўйича ўз маҳорат ва истеъдодини намойиш этди.

► Самарқанд вилоятининг Оқдарё туманида ўқувчилар ижодиёт саройининг янги биноси фойдаланишга топширилди.

Инсон манфаати устувор

Навоий шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Ташқи Сисъат масалалари кўмитаси томонидан вилоят ҳолқ депутатлари маҳаллий кенгашилар ҳамкорлигида семинар ўтказилди.

Йиғилишнинг асосий мавзуи инсон манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш масалаларига бағишланди. Бир неча кун давом

этган анжуманда БМТ Тараққиёт Дастурининг ваколатхонаси бошлиғи Анита Нидори, Олий Мажлис Сенаторлари Соҳиб Сафоев, Гафур Алиев, Мамазоир Хўжабердиев ва бошқаларнинг чиқишлари қизгин музокара ва мулоҳазаларга бой бўлди.

Навоий вилоятида аҳоли фаровонлигини ошириш мақсадида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар семинар иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди. Ви-

лоят ҳокими Навоий эркин иқтисодий-индустриал зонасида амалга оширилаётган ишлар билан таъништирди. Иштирокчилар Истиклолимиз шарофати билан қайтадан таъмирланиб, обод манзилларга айлантирилган Мавлоно Ориф Деггароний, Қосим Шайх ва Хўжа Хисрав қадамжоларига ҳам саёҳат қилишди.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Навоий вилояти

СУД-ҲУҚУҚ ИСЛОҲОТЛАРИ – ДЕМОКРАТИЯНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар ва Адлия вазирликлари, Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили институтини (Омбудсман) раҳбарлари ва етакчи мутахассислари, фуқаролик жамияти институтлари етакчи ҳамда фаоллари, АҚШ, Россия, Буюк Британия, Франция, Япония, Хиндистон ва бошқа давлатлардан экспертлар, олимлар, мутахассислар, БМТ, ЕОҲТ вакиллари, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган чет эллик дипломатлар иштирок этди.

Ўзбекистонда мустақиллик йилларида суд-ҳуқуқ тизимини чуқур демократик ислоҳ қилиш ва эркин-

Инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш Ўзбекистон истиклолга эришганидан сўнг амалга ошириб келинаётган кенг қўламли демократик ислохотларнинг асосий вазифаси бўлган ва шундай бўлиб қолмоқда. Тошкентда "Суд-ҳуқуқ ислохоти: ютуқлар ва уни чуқурлаштириш йўллари" мавзусида бўлиб ўтган халқаро илмий-амалий семинарда шу ҳоқда сўз юритилди. Тадбир Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маркази, Тошкент давлат юридик институти, Олий суди ва Бош прокуратураси, шунингдек, "Минтоқавий мулоқот" (Словения) лойиҳаси томонидан ташкил этилди.

лаштириш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Жаҳон ҳамжамиятининг эътирофи эътиҳа, мамлакатимизда бугун инсоннинг ижтимоий, сиёсий, иқтисодий ва гуманитар ҳуқуқларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш учун барча за-

рур ташкилий-ҳуқуқий механизмлар, сиёсий институтлар ташкил этилган.

Мамлакатимизда жиноятлар таснифи тўлиқ ўзгартирилди. Бунда оғир жиноятлар тоифасига киритилган жиноий ҳатти-ҳаракатлар

рўйхати сезиларли даражада қислар, сиёсий институтлар ташкил қилингани таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқларини судда ҳимоя қилиш самарадорлигини оширишга доир чора-тадбирлар изчил амалга оширилмоқда. Судларни

жиноий, фуқаролик ва ҳўжалик ишлари бўйича иختисослаштириш амалга оширилди, суд ишларини апелляция ва кассация тартибидеа кўриб чиқадиган институтлар, ярашув институти жорий этилди. Прокурор ва адвокат ҳуқуқлари тенглигини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар кўрилмоқда. Ўзбекистонда 2008 йилнинг январидан ўлим жазосининг бекор қилиниши, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши суд-ҳуқуқ тизимини янада эркинлаштириш, инсон ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш борасидаги муҳим қадам бўлди.

(Давоми 3-саҳифада)

Қарши шаҳрида ишга туширилаётган кичик дўкон ва иختисослашган савдо мажмуалари эл маъмуричилиги ва савдо маданиятини юксалтиришга хизмат қилмоқда.

ЗАМОНАВИЙ САВДО МАЖМУАСИ

Қарши шаҳридаги "Санат" — Акмал — Асс" ҳусусий корхонаси томонидан ишга туширилган озиқ-овқат савдо мажмуасида шаҳарликларга арзон ва сифатли маҳсулотлар етказиб беришмоқда. Мажмуа бугунги кун талабларига тўла жавоб беради. Унда сотувчи ва харидорлар учун барча қулайликлар яратилган.

Мажмуа 135 савдо ўрни, маҳсулотларни сақлаш омборхонасига эга бўлиб, электрон тарозилар ва бошқа зарур жиҳозлар билан таъминланган. Ҳозирга қадар бу ерда 85 дўкон ишга туширилди, 300 дан ортиқ янги иш ўрни яратилди.

А.МУҲАММАДИЕВ, ЎЗА мухбири.

Қашқадарё вилояти

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Агрoсаноат комплекс тарқибидеаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ергеодезкадастр", Табиати муҳофаза қилиш Давлат кўмиталари, "Ўздонмаҳсулот", "Ўзкимёсаноат", "Ўзгросуғурта", "Ўзвиносаноат-холдинг", "Ўзбекгенгилсаноат", "Ўзқишлоқҳўжаликмашизинг" компаниялари, "Ўзпахтасаноат", "Ёғ-мой ва озиқ-овқат саноати", Ўзбекистон фермер ҳўжаликлари, "Ўзгросервис", "Ўзгўштсаноат" уюмалари, "Агробанк", "Қишлоқ қурилиш банк", Халқ банки, "Гидрометеорология" бош бошқармаси, Агрoсаноат ходимлари касаба уюммаси Марказий кенгаши, "Ўздавдонинспекция", "Сифат" маркази

Норин туманилик Тўхтасин ота Бектемиров бутун умрини қишлоқ ҳўжалиги ривожига бахшида этиб, ҳурмат-эътибор қозонган, десак муболағ қилмаган бўламиз.

Тўхтасин отани хорижда ҳам билишади

Уни нафақат Ўрта осийлик фермерлар, балки Ангولا давлатида ҳам устоз-мураббий сифатида жуда яхши билишади. У бундан анча олдин мазкур мамлакатга бориб, Ўзбекистон мутахассиси сифатида пахтачилик илминини ўргатганларнинг биридир. Кўп йиллар ширкат ҳўжалигида хизмат қилган Тўхтасин ота нафақага чиққач ҳам тиним нимадигани билгани йўқ. У Норин туманида "Бектемиров Тўхтасин" номли фермер ҳўжалигини ташкил этиб, юқори натижаларга эришмоқда. Жорий йилда ҳўжаликнинг умумий ер майдони 75 гектарни ташкил этди. Мавжуд 28 гектар ердаги гўза ниҳоллари бараб ривожланипти. 30 гектар ердаги "Бобур" навали бугдойдан 100 центнерданга етказиб ҳосил олиш мақсад қилинган.

Равшанбек МИРЗАОЛИМОВ

Наманган вилояти

Замонавий гишт заводи

Учқудуқлик Гулом Эргашев бундан бир неча йил илгари чорвочиликка иктисослашган "Ибн Хидир Ота" фермер ҳўжалигини ташкил қилган эди. Дастлабки йилларда қўй-қўзиларини кўпайтириб, шўнинг ҳисобига ҳўжаликнинг иқтисодини тиклаб олди.

Кончилар маскани бўлган Учқудуқдан унчалик узоқ бўлмаган "Геолог" қўргон аҳолисига хизмат кўрсатишга бел бошлади. Йил бошида тадбиркор "Микрокредитбанк"нинг Учқудуқдаги филиалидан кредит олиб, фермер ҳўжалиги қўшида икчам технология асосида гишт заводини қуришга киришган эди. Ушбу кичик завод тўлиқ қувват билан ишга тушди.

Айни пайтда мазкур минизаводда уч турдаги пишқ гишлар тайёрланмоқда. Қизилқум заминидан дунёга келган ушбу гишлар пишқ, мустаҳкамлиги боис барчанинг эътиборини тортмоқда. Хар бир гишнинг оғирлиги 4 килограмм, ранги эса оловдек товланади. "Ибн Хидир Ота" фермер ҳўжалиги заводидан тайёрланаётган бу гишлардан кончиларнинг янги уйлари тикланмоқда.

Ана шуларни ҳисобга олган Гулом Эргашев фермер ҳўжалиги қўшида таъмирчи-қурувчилар бригадасини ташкил этди. Натижада яна ўн беш нафар ёш иш билан таъминланди. Энди Учқудуқдаги обод масканларда уларнинг меҳнати акс этади.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ

Навоий вилояти

БИЛИМДОНЛАР МАСЛАҲАТИ ДЕҲҚОНГА АСҚОТАДИ

Андижонлик фермерлар чигит экишни эртароқ бошлашиб, текис кўчат олишга муваффақ бўлишган эди. Ёгин-сочинлар гўза парвариши билан боғлиқ тадбирларни бажаришга сезиларли ҳалақит берди. Кўп йиллардан буён май ойида гўл кўришга одатланган деҳқонлар айти пайтда гўза ривожини тезлаштиришга астойдил ҳаракат қилишмоқда.

Биринчи талда тупроқдаги намни қочиришга эътибор қаратилди. Чўқур чизел ва қатор орасига ишлов бериш бир-бирига боғлиқ ҳолда олиб бориш тизими яратилди. Айни вақтда кетмон чопиғи тезлаштирилди, натижада тупроқда ҳаво алмашуви яхшиланиб, нам қоча бошлади. Вилоят ҳокимлиги томонидан ташкил этилган оксоқоллар гуруҳи аъзолари далаларни бир сидра айланиб чиқишга, озиқлантиришни тезроқ ўтказиш бўйича фермерларга тавсия беришди.

Шу кунларда гўзага иккинчи ўғит

берилиб, саратон сувига қондириш бошланади. Сўғоришга қадар гўл кўрсатган гўзалар эртаки ҳосил яратишни сезаётган фермерлар дала ишларини таъминлашга эътибор қаратишаётир.

Яқинда шу масала юзасидан вилоят миқёсида маслаҳатлашув бўлиб ўтди. Унда таъкидланганидек, гўзанинг ҳарорат олиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 150 даражага кам. Буни тўлдиришнинг ягона йўли қатор ораларига ишлов бериш ораларини 10 кунга қисқартириш. Дарҳақиқат, деҳқон таъбири билан айтганда, бундан

буён гўзани "темир" пиширади. Мавжуд 2 мингдан зиёд культиватордан унумли фойдаланиш орқали бунга эришиш мумкин. Шу боис фермерлар механизаторларнинг янада самарали ишлашлари учун бор имкониятларни яратиб беришмоқда. Иккинчи озиқлантиришнинг бошланиши биланоқ гўза ривожига ижобий ўзгариш кўзга ташлана бошлади.

Фермерлар парвариш билан боғлиқ агротехник тадбирлар ижросини тобора кучайтиришмоқда. 90 кун мобайнида камида 5 бор суспензия сеппиш кун тартибига қўйилди. Гўзанинг ҳам илдиридан, ҳам баргидан озиқланиши экинни бақувват қилади.

Мавлудахон Умарова раҳбарлик қилаётган Қўргонтепа туманидаги "Водий ҳамкор нури" фермер ҳўжалиги далалари тоғолди ҳудудда жой-

лашган. Хар ишни устоз деҳқонлар билан бамаслаҳат бажараётган фермер даласида "Андижон-35" навали гўза вилотда биринчи бўлиб гўл кўрсатди. Асака, Балиқчи, Пахтабод, Булоқбоши ва Шахрихон далаларидан ҳам бу борада ҳўшабарлар бўляпти.

Вилоят қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармасидан олинган маълумотга қараганда ҳозиргача салкам 70 минг гектардаги гўза қийғос шоналаш жараёнида. Гўлга кирган далалар кун сайин кўпайиб бормоқда. Зарбдор 90 кунлик бўйича ўтказилган йилигида кекса деҳқонлар 25 иконгача салкам 100 минг гектар майдонда парвариш қилинаётган гўзалар тўла гўлга кирса, эртаки пахта яратиш бўйича мустаҳкам замин яратилишини алоҳида айтишди.

Қобилжон АСҚАРОВ, "Qishloq hayoti" муҳбири.

Андижон вилояти

ҚИШЛОҚДА ТАРАҚҚИЁТ ВА ФАРОВОНЛИКНИ ТАЪМИНЛОВЧИ КУЧ

Шундай замондошларимиз борки, уларнинг барчага ўрнатилган фаолияти, ижтимоий ҳаётда тугатган ўрни ҳақида фикр юритганимизда дилимизни ҳаяжон босади. Бундай инсонларнинг ибратли ишларини бирма-бир кўз олдиндан ўтказганимизда саъй-ҳаракатларининг кўламли катталигидан тўлқинланиб кетасан. Пешку туманидаги "Малишояк" фермер ҳўжалигига ўн бир йилдан бери раҳбарлик қилиб келаётган, шу ном билан аталувчи маҳалла фуқаролар йиғини ишини намунали ташкил этишда жонбонлик кўрсатаётган Санам Жумаева ана шундай юртдошларимиздан бири.

юқори ҳосил олинишига муносиб улўш қўшиб келишмоқда.

Халқ депутатлари Пешку тумани Кенгаши депутаты Санам Жумаева Бўхоро вилоятининг дондор фермерлари сафидан жўй олди. Президентимиз 2008 йил 20 июнда жўйларда ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиш мақсадида Бўхоро вилоятига ташриф буюрганида таниқли қишлоқ мулкдор-

ларини янада мустаҳкамляпти. Йилнинг илк ҳосили — пилладан салмоқли хирмон яратилди. Бу муваффақиятга Н.Ашурова, С.Вохидов, И.Рахматова, Э.Ходиев сингари пиллачилар катта ҳисса қўйишди. 22 гектар галлазордаги баракали ҳосил шартнома зифати билан удаланишидан дарах бермоқда. Аҳил жамоа бу йил пахта ялпи ҳосилини 100 тоннадан оширишга бел боғлаган. Замон билан ҳамоханг одим ташлаётган Санам Жумаева ўз жамоасини қўзланган марраларни эгаллашга ундамоқда.

Рашид АСЛОНОВ, Маънавият тарғибот маркази Пешку тумани бўлими раҳбари.

Бўхоро вилояти

ПЕШКУНИНГ ПЕШҚАДАМ МУЛҚДОРИ

У деҳқон фарзанди. Отаси Бако ака умр йўлдоши билан бир ўғил, беш қизни ок ювибоқ тараб, меҳнатга меҳр руҳида тарбиялаб вояга етказган. Шундай хонадонда ўсиб-ўлғайган Санам Жумаева Бўхоро кооператив техникумини тугатганидан сўнг туман матлубот савдо жамиятида иқтисодчи бўлиб ишлади. Хар бир ишга жон-дили билан ёндашиши, изланувчанлиги туфайли унинг зиммасига масъулиятли вазифалар юкланди. С.Жумаева ишлаб чиқаришда жонқур бўлиш билан бирга жамоатчилик ишларида, ижтимоий ҳаётда фаол эканлигини намойён этди. Шу боис туман ҳокимлиги дастлаб уни "Малишояк" маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси лавозимига, орадан кўп вақт ўтмай раисликка тавсия этди. Санам Жумаеванинг ташкилотчилик қобилияти, одамлар бошичи қўлуштира олиш салоҳияти ҳар жиҳатдан кўринди. Унинг ташаббуси билан "Ойла, маҳалла, мактаб" ҳамкорлиги яхши йўлга

қўйилиб, ёшларни миллий кадриятлар, аъналаримиз руҳида тарбиялаш борасида ибратли тадбирлар амалга оширилди.

Қишлоқларимизда кейинги йилларда ижтимоий-иқтисодий жабҳаларда кенг кўламли ислохотлар олиб борилаётганлиги, фермерлик ҳаракати туфайли мулкдорлар сафи кенгайиб бораётганлиги С.Жумаевани замон билан ҳамнафас бўлишга, дадил қадам ташлашга даъват этди. Отаси деҳқон бўлганлиги, соҳани яхши билиши боис 1998 йили фермер ҳўжалигини ташкил этиб, унга ўзи туғилиб ўсган қишлоқ "Малишояк" номини берди. Умр йўлдоши Бақодир Раҳматов, фарзандлари — Мирхон, Сайрам, Саннат уни доимо қўллаб-қувватлаб келишмоқда. Механизатор Еқуб Элов, сувчилардан Акмал Тўев, Амон Раҳматов, қўйинг-чи, фермер ҳўжалигининг 17 нафар аъзоси бир тан, бир жон бўлиб ишлаб, пахта, галла, пилладан

лари қаторида Санам Жумаева ҳам ўзининг тажрибаларини айтиб берди ва Юртбошимизнинг қимматли йўл-йўриқлари ҳамда тавсияларидан баҳраманд бўлди. Бу уни руҳлантириб, 2008 йили пахтадан қарийб 40 центнердан хирмон кўтаришга, даромад салмоқини кўпайтиришга эришди.

Ибрат

Ишлаб топилмаётган даромаднинг каттагина қисми ободончилик, хайр-саховат ишларига йўналтирилмоқда, — дейди Пешку тумани фермер ҳўжаликлари уюшмаси раиси С.Эргашев. — Қишлоқ мулкдори болалар богчаси, мактабни таъмирлашни ўз зиммасига олган. Шўнингдек, фермер Шарофат Ҳамитова, Сарвиноз Бозорова, Қурсин Сафарова, Мурод Тўхтаев каби кам таъминланган ўндан ортиқ оилага моддий жиҳатдан қўмақ бериб келмоқда.

Фермер ҳўжалиги Мустақиллигимизнинг 18 йиллиги нишонланадиган йилда ўз ютук-

Сара дон — баракали хирмон

Мирзачўл туманидаги "Тошкент" сувадан фойдаланувчилар уюшмаси галларига бу йил 2350 гектар майдонда галла парваришладилар. Улар юксак сара дон хирмонини бунёд этишни мақсад қилишган.

— Бу йилги хирмонимиз ўтган йилгига нисбатан анчайин кўп бўлади, — дейди СФУ раиси Келдибек Назаров. — Президентимизнинг "Озиқ-овқат экинлари экилладиган майдонларни оптималлаштириш ва уларни етиштиришни кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони айтиш шў ишларга дастуриламал бўлаёттир.

Айни пайтда фермер ҳўжаликлари бўлиқ бошқортган галлазорларда ўрим-йиғим мавсумини ушшоқлик билан ўтказишга киришилган. Фермерлар бирин-кетин сара дон хирмонини чошлашмоқда.

СУРАТДА: Илгор комбайнчи Мурод Кўнирбоев.

Келдиёр ЖўРАКУЛОВ олган сурат.

Жиззах вилояти

БОҒЛАРИМИЗ БОЛГА ТЎЛСИН

Бугунги кунда барча турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари қатори мева ва узум етиштиришни кўпайтириш масаласи юзасидан кенг қомровли ишлов олиб боришмоқда. Юртбошимиз раҳнамолигида мамлакатимиз бўйлаб богдорчилик, фермер ҳўжаликлари бўлган эътибор кучайтирилиб, уларга имтиёзлар беришмоқда.

Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида ушбу долзарб масалага алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шў борада "Ўзвиносанотхолдинг" ҳолдинг компаниясида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Вилоятларда узумчиликни ривожлантириш, 2009 йилда узум етиштиришни кўпайтириш масалаларига доир семинар-кенгашлар соҳада тўб ислохотлар бўлаётган бир даврда ташкил этилди.

Семинар-кенгашлар ишида "Ўзвиносанотхолдинг" ҳолдинг компанияси мутахассислари, вилоят ҳокимликлари, узумчиликка иктисослашган агрофирмалар ва фермер ҳўжаликлари раҳбарлари, шўнингдек, уларга хизмат кўрсатуви ташкилотлар мутасаддилари иштирок этдилар. Семинар-кенгашларда республиканинг экспорт салоҳиятини оширишда узумчиликнинг

ўрнини қайд этиш, узумчиликни ривожлантириш орқали нафақат қайта ишлаш корхоналарининг қувватларидан самарали фойдаланиш, балки қўрилган ёки ҳўраки узумнинг экспортини ошириш зарурияти ҳам эътироф этилди.

Аҳоли дастурхонини мева-узум маҳсулотлари билан тўлдирш ва шў билан бирга қайта ишлаш корхоналарига сифатли хомаш ётказиб беришда фермерларнинг ўрни катта.

Фермерларга хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, хусусан имтиёзли кредитлаш, сув, минерал ўғит ва қиммий препаратлар билан таъминлаш мўҳим.

Мақсад аниқ — боғларимиз болга тўлсин, эл дастурхони бундан ҳам тўкин бўлсин.

Аҳмадхон ХЎЖАХОНОВ, қишлоқ ҳўжалик фанлари номзоди.

Қишлоқларда янги сугурта ваколатхоналари

Фермерларга яратилаётган шароит, кўрсатилаётган хизматлар уларнинг фаолияти ривожига мустаҳкам асос бўлмоқда. Ёниги, техник таъминот, сугурта каби инфратузилмалар сифат жиҳатдан яхшиланяпти. Бу борада қишлоқ мулкдорларининг таянчи, қўмақдошига айланиб ўлгурган "Ўзагросугурта" давлат акциядорлик сугурта компанияси томонидан қатор ишлар олиб боришмоқда.

Жорий йил қишлоқ ҳўжалиги экинлари ҳосилини сугурталаш бўйича хорижий мамлакатлар тажрибаси асосида бир қатор янгиликлар амалиётга жорий қилинди, галла ва пахта камҳосиллиги сугуртасини ташкил этишда амалдаги қондаларга ўзгартиришлар киритилди, сугурта хизмати турлари 14 тадан 17 тага кўпайтирилди.

Эндиликда фермер ҳўжалиги агар барча қаттисликлардан сугурта қилинган бўлса, сугурта тарифи 10 фоизга, агарда ҳўжалик 3 йил давомида сугурта пулини олмаган бўлса, сугурта тарифи 30 фоизга камайтирилади.

Президентимизнинг 2009 йил 26 вар-

даги "Озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўқитиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига мувофиқ республикамиз бўйича 22000 гектар суви майдонда кўнгалар, 48000 гектар лалми майдонда махсус етиштирилиш режалаштирилган бўлиб, ушбу мақсадлар учун республикамиздаги тижорат банклари томонидан 15,9 миллиард сўм ёғ-мой корхоналарига кредит маблағлари ажратилиши кўзда тутилган ва улар томонидан фермер ҳўжаликлари билан тузилган шартномаларга асосан етиштириладиган маҳсулот қийматининг 30 фоизига-ча маблағ бўнақ тарихида берилади. Ушбу

қарор талабларидан келиб чиқиб, компания томонидан кўнгалар ва махсус экинлари ҳосилини сугурталаш бўйича ҳам янги намунавий шартномалар ишлаб чиқилди ва амалиётга жўрий қилинди.

Ўтган йили компаниянинг сугурта хизматлари ҳажми 2007 йилга нисбатан 134 фоизга ўсди ва 18,1 миллиард сўмни ташкил этди. Олинган сугурта жавобгарлиги суммаси барча сугурта турлари бўйича 2,7 триллион сўмга етди. 2008 йилда тўланган сугурта товонларининг асосий қисми қишлоқ ҳўжалиги экинлари ҳосили сугуртасига тўғри келди. Шўндан галла ҳосили бўйича табиий офатдан зарар қўрган қишлоқ ҳўжалик корхоналарига 1,1 миллиард сўмга яқин, пахта ҳосили бўйича 2,4 миллион сўм сугурта товонлари тўлаб беришган бўлса, аҳоли мол-мулки сугуртаси бўйича 538,2 миллион сўм сугурта пули тўлаб беришди.

"Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастури талабларидан келиб чиқиб, аҳолини иш билан таъминлаш, янги ишчи ўринларини барпо этиш бўйича ком-

пания томонидан қўшимча 223 та сугурта ваколатхоналарини очиб ҳосилига янги ишчи ўринларини яратиш кўзда тутилган бўлиб, улар туман ва шаҳар марказларида олис масофаларда жойлашган қишлоқ аҳоли пунктлари ҳудудларига жойлаштирилди. Натижада аҳоли сугурта хизматларидан фойдаланиш учун туман марказига бориб қормасдан ўша жойдаги ваколатхона ходимига мурожаат қилади. Бундан қўзланган асосий мақсад эса кўрсатилаётган хизматларни бевосита миқозларга яқинлаштириш ва уларга янада қўлайликлар яратишдир.

"Ўзагросугурта" компанияси қишлоқ ҳўжалик корхоналари ва фермер ҳўжаликлари фаолиятининг узлуксизлигини таъминлаш, уларнинг ҳамда қишлоқ аҳолисининг турли табиий офатлар натижасида қўриладиган зарарларини қоплашда энг яқин ҳамкори бўлиб қолади.

Абдурашид ВАХОБОВ, "Ўзагросугурта" ДАСК бошқаруви менежери,

иктисод фанлари номзоди.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидаан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.	Газета сешанба, пайшанба ("Хаб" -илова), жума кунлари чиқиди.	Буюртма Г-417 ҳажми 2 босма табоқ.	Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.	Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 00.55 15645 нускада босилди. Нашр индекси – 144	Газета тахририятнинг ўзида компьютерда терилди ва сахифаланди.	"Шарк" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаохасонасида босилди. Манзили: "Буюк Турсон" кўчаси. 41-йў.
--	---	--	---	---	--	--